

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Teoria i filozofia prawa
Nazwa w języku angielskim:		Theory and philosophy of law
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		O
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Jednolite magisterskie
Rok studiów:	piąty	
Semestr:	dziewiąty	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Bartosz Nowakowski, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Bartosz Nowakowski, prof. uczelni
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy z zakresu podstawowych zagadnień teorii prawa i filozofii prawa 2. Opanowanie umiejętności w zakresie rozumowania prawniczego i argumentacji prawniczej. 3. Nabycie gotowości w praktycznym stosowaniu zagadnień teoretyczno-filozoficznych dla procesu stanowienia i stosowania prawa.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna w pogłębionym zakresie pojęcia i zagadnienia teorii prawa i filozofii prawa	K_W02, K_W04
W_02	Student zna w pogłębionym zakresie związki norm prawnych z innymi normami społecznymi, w tym moralnymi, religijnymi i politycznymi	K_W03
W_03	Student zna w pogłębionym zakresie wpływ stosowania prawa na sytuację jednostek w kategoriach sprawiedliwości i praw człowieka	K_W07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi dokonać w prawidłowy sposób wykładni prawa i przeprowadzić wnioski prawnicze	K_U03
U_02	Student potrafi posługiwać się biegle językiem prawnym i prawniczym	K_U18

U_03	Student potrafi wykorzystać wiedzę z obszaru teorii i filozofii prawa do rozwiązywania konkretnych problemów praktycznych	K_U09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student posiada umiejętność racjonalnego uzasadniania głoszonych poglądów	K_K01
K_02	Student potrafi przygotowywać projekty społeczne i przewidywać skutki ich realizacji	K_K07
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Pogłębiona wiedza i umiejętności z zakresu prawoznawstwa, w tym stanowienia, obowiązywania i stosowania prawa, oraz doktryn politycznych i prawnych		
Treści modułu kształcenia:		
I. Przedmiot teorii i filozofii prawa: filozofia prawa, jurysprudencja ogólna, teoria prawa i państwa, koncepcje pojmowania prawa, zagadnienia metod prawnych II. Koncepcje prawnonaturalnego ujęcia prawa: wykształcenie nurtów prawnonaturalnych; dorobek antycznej myśli prawniczej; średniowieczne ujęcia prawnonaturalne; prawnonaturalne wizje okresu Odrodzenia; laickie ujęcia prawnonaturalne czasów nowożytnych; współczesne koncepcje prawnonaturalne III. Prawnopozytywne koncepcje prawa: kształtowanie się wizji pozytywistycznej; pozytywizm anglosaski; pozytywizm kontynentalny; normatywizm; problemy współczesnego pozytywizmu IV. Realistyczne pojmowania prawa: istota realizmu prawniczego; koncepcje realistycznego nurtu amerykańskiego; koncepcje realistycznego nurtu europejskiego; psychologizm prawniczy V. Hermeneutyka prawnicza: istota hermeneutyki prawniczej; główne podejścia hermeneutyczne; hermeneutyka jako filozofia prawa VI. Analityczno-językowe podejście do prawa: metoda analityczna w prawoznawstwie; metoda analityczna w projekcie H.L. A. Harta; określenie metody analizy lingwistycznej VII. Koncepcje argumentacji prawniczej i działania komunikacyjnego: ogólna charakterystyka poszukiwań argumentacyjnych i komunikacyjnych; rozwój koncepcji argumentacyjnych, topiczno-retoryczne i proceduralne koncepcje argumentacyjne; teoria dyskursu prawniczego w ujęciu proceduralnym; komunikacyjna koncepcja prawa J. Habermasa		
Literatura podstawowa:		
J. Oniszczyk, <i>Filozofia i teoria prawa</i> , Warszawa 2012		
Literatura dodatkowa:		
L. Morawski, <i>Podstawy filozofii prawa</i> , Toruń 2014		
M. Szyszkowska, <i>Teoria i filozofia prawa</i> , Warszawa 2008		
H. Izdebski, <i>Elementy teorii i filozofii prawa</i> , Warszawa 2011		

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady realizowane są metodą przekazu informacyjnego, problemowego i konwersatoryjnego, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Ćwiczenia audytoryjne - zespołowe lub indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych (kazusy, dyskusja).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy jest przeprowadzana w trakcie egzaminu pisemnego oraz kolokwium, które sprawdzają stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury.
U_01, U_02, U_03	Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę rozwiązań zadań problemowych oraz na podstawie oceny stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.
K_01, K_02	Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – egzamin pisemny obejmujący całość materiału określonego w sylabusie; do wyboru egzaminatora test: test zamknięty jednokrotnego wyboru, test otwarty lub opisowe odpowiedzi na pytania.

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składa się: kolokwium: referat, samodzielne i/lub zespołowe wykonanie zadań, obecność i aktywność na zajęciach. Pozytywna ocena końcowa z ćwiczeń stanowi warunek przystąpienia do egzaminu.

Na podstawie oceny z egzaminu i oceny końcowej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu.

Procentowy zakres ocen z egzaminu i kolokwium:

91%-100%-bdb (5,0)

81%-90%-db+ (4,5)

71%-80%-db (4,0)

61%-70%-dst+ (3,5)

51%-60%-dst (3,0)

50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
Ćwiczenia	15 godz.

Konsultacje	15 godz.
Praca własna studenta: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do egzaminu i kolokwium, - studiowanie zalecanej literatury, - przygotowanie referatu	30 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	25 godz.; 1 pkt ECTS
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	10 godz.
Ćwiczenia	10 godz.
Konsultacje	15 godz.
Praca własna studenta: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do egzaminu i kolokwium, - studiowanie zalecanej literatury, - przygotowanie referatu	40 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	25 godz.; 1 pkt ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa cz. II
Nazwa w języku angielskim:	Practices labour's part II	
Język wykładowy:	Język polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Fakultatywny (fakultatywność modułu wynika ze zróżnicowania miejsc odbywania praktyki zawodowej)
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Jednolite magisterskie
Rok studiów:	V	
Semestr:	9	
Liczba punktów ECTS:	15	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Krzysztof Prokop, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Opiekunowie praktyk zawodowych w jednostkach przyjmujących
Założenia i cele przedmiotu:		- kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce zawodowej - stworzenie warunków bezpośredniego pozyskiwania doświadczeń, wiedzy i informacji niezbędnych w realizowaniu treści kształcenia, opracowaniu pracy dyplomowej oraz nabyciu umiejętności praktycznych - kształtowanie podmiotowości i aktywności indywidualnej studentów
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Student wykazuje pogłębioną wiedzę z zakresu praktyki wykonywania zawodów prawniczych.	K_W12, K_W13, K_W15
W_02	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat struktury instytucjonalnej prawniczego środowiska zawodowego oraz specyfiki usług prawnych..	K_W13, K_W14

W_03	Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym obowiązujące w zawodach prawniczych normy etyczne.	K_W06
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi identyfikować i analizować stany faktyczne oraz dokonać prawnej klasyfikacji stanu faktycznego i wskazać skutki prawne łączone z ustalonym w sprawie stanem faktycznym.	K_U04, K_U15
U_02	Student posiada umiejętność przygotowywania projektów pism procesowych, opinii prawnych, wyroków postanowień oraz uzasadnień..	K_U12, K_U15
U_03	Student posiada umiejętność profesjonalnej obsługi petentów i klientów jednostki przyjmującej.	K_U19, K_U20
U_04	Student wykazuje umiejętność właściwego doboru i weryfikacji materiałów gromadzonych na potrzeby opracowania pracy dyplomowej magisterskiej.	K_U07
U_05	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i uwzględniając zachodzące zmiany, potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.	K_U20
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student potrafi udzielić porady prawnej związanej z obszarem zadań i czynności wykonywanych w jednostce przyjmującej.	K_K10
K_02	Student jest przygotowany do samodzielnego uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności praktycznych w celu podwyższania kwalifikacji zawodowych.	K_K03
K_03	Student jest przygotowany do udziału w opracowywaniu projektów realizowanych przez jednostkę, w której odbywa praktykę zawodową.	K_K04, K_K06
K_04	Student jest przygotowany do uczestnictwa w życiu społecznym, potrafi komunikować się i kooperować w społeczeństwie.	K_K08, K_K09
Forma i typy zajęć:		Praktyka zawodowa
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Opanowanie treści programowych ujętych w modułach kierunkowych poprzedzających realizację praktyki zawodowej.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Doskonalenie umiejętności obsługi interesantów / klientów 2. Analiza akt w sprawach postępowań karnych, cywilnych, administracyjnych, finansowych lub gospodarczych		

3. Udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań (opracowywanie projektów pism, rozstrzygnięć, uczestnictwo w rozprawach)
4. Przygotowywanie projektów odpowiedzi na zapytania prawne
5. Przygotowywanie projektów pism procesowych, opinii prawnych, wyroków postanowień oraz uzasadnień
6. Tworzenie formularzy danych, zestawień i raportów na użytek instytucji
7. Zebranie informacji i materiałów niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej magisterskiej
8. Doskonalenie umiejętności pracy zespołowej, efektywnego wykorzystania czasu pracy, odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań, a także nabycie umiejętności stosowania norm etycznych w toku wykonywanej pracy

Literatura podstawowa:

Pozycje wskazane przez opiekuna praktyk w jednostce przyjmującej lub/i promotora pracy magisterskiej.

Literatura dodatkowa:

Pozycje wskazane przez opiekuna praktyk w jednostce przyjmującej lub/i promotora pracy magisterskiej.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zapoznavanie się z praktycznymi aspektami wykonywania zawodu prawnika pod nadzorem opiekuna praktyk w jednostce przyjmującej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 - W_03	dziennik praktyk oraz raport studenta z odbytej praktyki zawodowej.
U_01 - U_05	dziennik praktyk oraz raport studenta z odbytej praktyki zawodowej.
K_01 - K_04	dziennik praktyk oraz raport studenta z odbytej praktyki zawodowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną

Ocenę z zaliczenia praktyk zawodowych wystawia kierunkowy koordynator praktyk zawodowych na podstawie:

- określonej w dzienniku praktyk oceny opiekuna praktyki w jednostce przyjmującej oraz
- oceny raportu z praktyki zawodowej wystawionej przez opiekuna kierunkowego.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Praca własna studenta	480 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	480 godzin

Punkty ECTS za przedmiot	15
Zajęcia o charakterze praktycznym	375 godz. - 15 pkt. ECTS.
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Praca własna studenta	480 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	480 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	15
Zajęcia o charakterze praktycznym	375 godz. - 15 pkt. ECTS.

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Postępowanie w sprawach o wykroczenia	
Nazwa w języku angielskim:		Proceedings in cases of offenses	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo	
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia jednolite magisterskie):		- jednolite magisterskie	
Rok studiów:	piąty		
Semestr:	9		
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Marzena Andrzejewska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Marzena Andrzejewska	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy dotyczącej stosowania norm regulujących postępowanie w sprawach o wykroczenia w praktyce funkcjonowania podmiotów prawa, w tym zasad rozstrzygnięć wydawanych przez organy władzy sądowej i administracji publicznej oraz procedur sądowych stosowanych w postępowaniu o wykroczenia. 2. Opanowanie umiejętności analizy i rozwiązywania konkretnych problemów prawnych związanych z postępowaniem w sprawach o wykroczenia, z uwzględnieniem obowiązujących norm prawnych oraz reguł ich stosowania wypracowanych przez orzecznictwo i doktrynę, a także rozwiązywania skomplikowanych problemów praktycznych w tym zakresie. 3. Nabycie gotowości do podejmowania racjonalnych decyzji i uzasadniania zajętego stanowiska w sprawach o wykroczenia, komunikowania się i współpracy w społeczeństwie, tworzenia relacji z otoczeniem pozaprawnym oraz udzielania porad prawnych w obszarze postępowań w sprawach o	

		wykroczenia zgodnie z własnymi zainteresowaniami i aspiracjami zawodowymi.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	metody stosowania norm regulujących postępowanie w sprawach o wykroczenia w praktyce funkcjonowania, w tym zasady rozstrzygnięć wydawanych przez organy władzy sądowniczej i organy administracji publicznej oraz o ich praktyczne zastosowanie.	K_W01
W_02	procedury sądowe w postępowaniu o wykroczenia.	K_W12
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	analizować i rozwiązywać konkretne problemy prawne wiążące się z tokiem postępowania w sprawach o wykroczenia z uwzględnieniem obowiązujących norm prawnych i reguł ich stosowania wypracowanych przez orzecznictwo i doktrynę.	K_U02
U_02	rozwiązywać skomplikowane problemy praktyczne z zakresu postępowania o wykroczenia.	K_U08
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	podejmowania racjonalnych decyzji i uzasadniania zajętego stanowiska w procesie rozstrzygania o wykroczenia, przekazywania i bronięcia swoich poglądów, wypowiedzania się w sprawach społecznych.	K_K01
K_02	komunikowania się i kooperowania w społeczeństwie i tworzenia relacji z otoczeniem pozaprawnym.	K_K09
K_03	udzielania porady prawnej w obszarze postępowań w sprawach o wykroczenia jako swoich zainteresowań i aspiracji zawodowych.	K_K10
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Posiadanie podstawowej wiedzy o instytucja prawa karnego i procesu karnego.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Model postępowania w sprawach o wykroczenia		

2. Właściwość i skład sądu
3. Uczestnicy postępowania w sprawach o wykroczenia:
 - a. oskarżyciel publiczny,
 - b. obwiniony i jego obrońca,
 - c. pokrzywdzony,
 - d. oskarżyciel posiłkowy,
 - e. pełnomocnicy.
4. Postępowanie dowodowe
5. Środki przymusu i kary porządkowe
6. Postępowanie zwyczajne:
 - a. wszczęcie postępowania, orzekanie przed rozprawą,
 - b. przygotowanie do rozprawy,
 - c. rozprawa.
7. Postępowania szczególne:
 - a. postępowanie przyspieszone,
 - b. postępowanie nakazowe,
 - c. postępowanie mandatowe.
8. Środki odwoławcze

Literatura podstawowa:

- M. Błaszczyk, W.J. Jankowski, M. Zbrojewska, *Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia*, Warszawa 2013
- T. Bojarski, A. Płońska, Z. Świda, *Podstawy materialnego i procesowego prawa o wykroczeniach*, Wrocław 2012
- T. Bojarski (red.), *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 2015
- K. Dąbkiewicz, *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*, Warszawa 2017

Literatura dodatkowa:

- A. Kiełtyka, J. Paśkiewicz, M. Rogalski, A. Ważny (red.), *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, Warszawa 2022
- W. Kotowski, B. Kurzępa, *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, Warszawa 2016

Akty prawne

Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, Dz.U. z 2025 r., poz. 860 t.j.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia:

- praca na tekstach z wykorzystaniem podręcznika lub innej literatury przedmiotu,

- przygotowywanie referatów i wystąpień na zadany temat,
- dyskusja dydaktyczna.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 - W_02	zaliczenie pisemne sprawdzające stopień opanowania przez studenta materiału określonego w treści modułu kształcenia.
U_01 - U_02	ocena poprawności rozwiązań zadań problemowych i ich prezentacji oraz stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.
K_01- K_03	ocena aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych, obserwacja aktywności studenta w prowadzonych w trakcie zajęć dyskusjach.

Forma i warunki zaliczenia:

Ocena z ćwiczeń wystawiana jest na podstawie oceny z kolokwium pisemnego i oceny opracowanej pracy pisemnej/prezentacji.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	15 godz.
Konsultacje	30 godz.
Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do kolokwium, - studiowanie zalecanej literatury przedmiotu, - opracowanie referatu.	30 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. - 2 pkt ECTS

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	12 godz.
Konsultacje	30 godz.

Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do kolokwium, - studiowanie zalecanej literatury przedmiotu, - opracowanie referatu.	33 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Psychologia kryminalistyczna
Nazwa w języku angielskim:	Forensic Psychology	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolite magisterskie):		Jednolite magisterskie
Rok studiów:	piąty	
Semestr:	9	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Prof. zw. dr hab. Stanisław Hoc
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Prof. zw. dr hab. Stanisław Hoc
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy dotyczącej poznania pojęcia i zakresu psychologii kryminalistycznej, w tym psychologii sprawców przestępstw (motywacja, destrukcyjne emocje, zachowania agresywne, wolność woli, działalność grup przestępczych, temperament jako czynnik kryminogeny). 2. Opanowanie umiejętności dotyczącej poznani aspektów psychologicznych problematyki wykrywalności sprawców (ekspertyza psychologiczna, ustalanie profili sprawców przestępstw), 3. Nabycie gotowości w zakresie zastosowania zdobytej wiedzy do przeprowadzenia bieżącej oceny zjawiska przestępczości, ujawniania jej przyczyn.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
		Symbol efektu kierunkowego

W_01	czynniki psychologiczne, kryminologiczne, kryminalistyczne i wiktymologiczne.	K_W01
W_02	zakres tworzenia portretu psychologicznego sprawców w oparciu o analizę materiału kryminalistycznego.	K_W13
W_03	o podatności ofiar na stanie się pokrzywdzonymi przestępstwami.	K_W07
W_04	w zakresie sposobu wykorzystania psychologii kryminalistycznej w wykrywaniu sprawców przestępstw oraz podejmowaniu działań profilaktycznych.	K_W04
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	potrafi właściwie posługiwać się terminologią związaną z psychologią kryminalistyczną.	K_U01
U_02	potrafi dokonywać analizy materiału kryminalistycznego i jego wykorzystania do profilowania sprawcy przestępstwa.	K_U04
U_03	potrafi zastosować zdobytą wiedzę do przeprowadzenia bieżącej oceny zjawiska przestępczości, ujawniania jej przyczyn.	K_U06
U_04	potrafi wykorzystać uzyskaną wiedzę do rozwiązywania teoretycznych i praktycznych problemów pojawiających się w związku z przestępczością, jej ujawnianiem, ustaleniem sprawcy (oraz ofiary) przy wykorzystaniu ekspertyzy psychologicznej oraz profilowania	K_U05, K_U08
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	właściwego posługiwania się terminologią związaną z psychologią kryminalistyczną.	K_U01
K_02	dokonywania analizy materiału kryminalistycznego i jego wykorzystania do profilowania sprawcy przestępstwa.	K_U04
K_03	zastosowania zdobytej wiedzy do przeprowadzenia bieżącej oceny zjawiska przestępczości, ujawniania jej przyczyn.	K_U06
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu prawa kryminalnego i kryminologii.

Treści modułu kształcenia:

- I. Pojęcie i przedmiot psychologii kryminalistycznej jako wyodrębnionej dziedziny nauki: znaczenie podstawowych pojęć z zakresu psychologii kryminalistycznej: motywacje, destrukcyjne emocje, agresja, wolność woli, uczestnictwo w grupach przestępczych, temperament, silne wzburzenie, dysfunkcje społeczne.
- II. Psychologia ofiar przestępstw: osobowościowe predyspozycje stania się ofiarą przestępstwa, związek ofiary ze sprawcą, profilowanie wiktymologiczne, reakcje społeczne na przestępstwo.
- III. Profilowanie: kreślenie portretu psychologicznego sprawcy przestępstwa w oparciu o ujawnione ślady kryminalistyczne, materiał ze źródeł osobowych, jak również pochodzących z przeprowadzonych czynności operacyjno – rozpoznawczych.
- IV. Ekspertyza poligraficzna: istota ekspertyzy, praktyczne wykorzystanie ekspertyzy poligraficznej w procesie karnym i jej relewancja dowodowa.
- V. Omówienie kazusów karnych: analiza kazusów dotyczących procesów karnych, prowadzonych w sprawach o zabójstwa, w których wykorzystana była ekspertyza poligraficzna, psychologiczna oraz profilowanie.

Literatura podstawowa:

1. B. Hołyst, Psychologia kryminalistyczna, Diffin, Warszawa 2018

Literatura dodatkowa:

1. B. Hołyst, Kryminalistyka, Wolters Kluwer, Warszawa 2018
2. B. Hołyst, Kryminologia, Wolters Kluwer, Warszawa 2018
3. B. Hołyst, Wiktymologia, Wolters Kluwer, Warszawa 2017

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

1. Ćwiczenia – praca na tekstach źródłowych z wykorzystaniem wskazanej w sylabusie literatury, analiza obowiązujących przepisów w powiązaniu z ustaleniami faktycznymi, wynikającymi z orzecnictwa sądowego, dyskusja tematyczna.
2. Analiza materiału kryminalistycznego pod kątem powołania biegłego psychologa w celu stworzenia portretu psychologicznego sprawcy przestępstwa.
3. Profilowanie w oparciu o analizę spraw sądowych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 - W_04	kolokwium semestralne, które sprawdza stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury;
U_01 – U_04	ocena indywidualnych prac pisemnych opracowanych w oparciu o autentyczne przykłady spraw sądowych;

K_01 – K_03	ocena systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.		
Forma i warunki zaliczenia:			
Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składają się: ocena z kolokwium (50%), ocena prac indywidualnych (40%), aktywność na zajęciach (10%). Pozytywna ocena z ćwiczeń nie może być wystawiona w przypadku uzyskania negatywnej oceny z kolokwium, bądź też w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na więcej niż dwóch zajęciach w semestrze. Dopuszcza się jedną poprawę kolokwium. Procentowy zakres ocen z kolokwium: 91 – 100% – bdb 81 – 90% – db+ 71 – 80% – db 61 – 70% – dst+ 51 – 60% – dst 50 – 0% - ndst			
Bilans punktów ECTS:			
Studia stacjonarne			
Aktywność		Obciążenie studenta	
ćwiczenia		15 godz.	
konsultacje		15 godz.	
Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do kolokwium,		45 godz.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		75 godz	
Punkty ECTS za przedmiot		3	
Zajęcia o charakterze praktycznym		50 godz. – 2 pkt. ECTS	
Studia niestacjonarne			
Aktywność		Obciążenie studenta	
ćwiczenia		12 godz.	
konsultacje		15 godz.	
Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do kolokwium, -		48 godz.	

studiowanie zalecanej literatury i orzecznictwa, - rozwiązywanie kazusów.	
Summaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS.

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Prawo nieletnich
Nazwa w języku angielskim:	Right of minors	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolite magisterskie):		Jednolite magisterskie
Rok studiów:	piąty	
Semestr:	9	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Prof. zw. dr hab. Stanisław Hoc
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Prof. zw. dr hab. Stanisław Hoc
Założenia i cele przedmiotu:		Poznanie regulacji prawnej obowiązującej w zakresie postępowań w sprawach nieletnich w Polsce.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	związek nauk prawnych z problematyką demoralizacji i przestępczości nieletnich.	K_W01
W_02	zakres stosunków prawnych ze szczególnym uwzględnieniem regulacji prawnych dotyczących nieletnich.	K_W13
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	właściwie analizować zmiany prawne dotyczące odpowiedzialności nieletnich.	K_U07
U_02	rozwiązać problemy praktyczne dotyczące pozycji nieletniego w prawie.	K_U08

Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	tego, aby w życiu społecznym dostrzegać sytuacje naruszające prawa osób nieletnich.	K_U08
K_02	tego, aby rozwiązać zdarzenia związane z sytuacją prawną nieletniego.	K_U10
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Utrwalona wiedza w zakresie przedmiotów: prawo konstytucyjne, prawo karne.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Historia i przyczyny wyodrębniania się prawa i sądownictwa dla nieletnich 2. Pojęcie nieletniego, młodocianego, czynu karalnego, demoralizacji i jej przejawy 3. Zjawisko przestępczości i demoralizacji dzieci i młodzieży oraz jego przyczyny 4. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 1982 r. 5. Podmiotowy i przedmiotowy zakres regulacji oraz cechująca ją filozofia postępowania z nieletnimi ukierunkowana na przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz dobro nieletniego i należyte wypełnianie obowiązków przez rodziców lub opiekuna 6. Rola i czynności Policji w postępowaniu w sprawach nieletnich 7. Środki wychowawcze, wychowawczo-lecznicze i poprawcze stosowane wobec nieletnich oraz kryteria ich doboru i czas trwania 8. Możliwość wyjątkowego stosowania kar kryminalnych wobec nieletnich 9. Środki interwencyjne i tymczasowe stosowane wobec nieletnich 10. Środki stosowane wobec rodziców nieletnich 11. Sądy rodzinne – ich właściwość rzeczowa, podmiotowa i terytorialna 12. Fazy postępowania przed sądem rodzinnym i rodzaje podejmowanych decyzji na poszczególnych etapach 13. Wysłuchanie a przesłuchanie nieletniego, wywiad środowiskowy i jego zakres oraz przeprowadzanie innych dowodów niezbędnych dla podejmowania merytorycznych decyzji przez sąd 14. Charakterystyka postępowania opiekuńczo-wychowawczego i poprawczego oraz postępowania odwoławczego 15. Rodzaje wydawanych orzeczeń w sprawach nieletnich i możliwość ich zmiany w toku postępowania wykonawczego 16. Zakłady poprawcze - ich rodzaje, typy, organizacja, funkcjonowanie, zakładane cele i sposoby ich realizacji		

Literatura podstawowa:

1. M. Korcyl –Wolska, *Postępowanie w sprawach nieletnich na tle standardów europejskich*, Warszawa 2015
2. T. Bojarski, E. Kruk, E. Skrętowicz, *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. Komentarz*, Warszawa 2016
3. P. Górecki, V. Konarska-Wrzosek, *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. Komentarz*, Warszawa 2015
4. V. Konarska-Wrzosek, *Prawny system postępowania z nieletnim w Polsce*, Warszawa 2013

Literatura dodatkowa:

Opracowania i dane statystyczne policji, prokuratury, sądów, dotyczące nieletnich mających konflikt z prawem

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia – praca na tekstach źródłowych z wykorzystaniem podręcznika lub innej literatury przedmiotu, analiza przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich i innych aktów normatywnych oraz orzecznictwa sądowego, rozwiązywanie kazusów w celu nabycia umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce, dyskusja nad problematyką prawa nieletnich przy wykorzystaniu zdobytej wiedzy, przygotowanie referatu na temat praktycznego zastosowania wybranej instytucji prawa nieletnich lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego mającego na celu zastosowanie wiedzy w praktyce prawniczej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 - W_02	kolokwium semestralne, które sprawdza stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury;
U_01 – U_02	ocena indywidualnych prac pisemnych opracowanych w oparciu o autentyczne przykłady spraw sądowych;
K_01 – K_02	ocena systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składa się: kolokwium (50%), rozwiązywanie kazusów (20%), wykonanie projektu indywidualnego lub grupowego (20%), aktywność na zajęciach (10%).

Pozytywna ocena z ćwiczeń nie może być wystawiona w przypadku uzyskania negatywnej oceny z kolokwium zaliczającego przedmiot, bądź też w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na więcej niż dwóch zajęciach w ciągu roku. Dozwolona jest jedna poprawa kolokwium.

Procentowy zakres ocen z kolokwium:

91% - 100% - bdb (5,0),

81% - 90% - db+ (4,5),

71% - 80% - db (4,0),

61% - 70% - dst+ (3,5),
 51% - 60% - dst (3,0),
 50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
ćwiczenia	15 godz.
konsultacje	15 godz.
Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do kolokwium,	45 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
ćwiczenia	12 godz.
konsultacje	15 godz.
Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do kolokwium, - studiowanie zalecanej literatury i orzecznictwa, - rozwiązywanie kasusów.	48 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS.

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Symulacja rozprawy karnej
Nazwa w języku angielskim:	Mock trial (Criminal law)	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolite magisterskie):		- jednolite magisterskie
Rok studiów:	piąty	
Semestr:	9	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Agata Opalska-Kasprzak
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Agata Opalska-Kasprzak
Założenia i cele przedmiotu:		Przekazanie studentom aktualnej i pogłębionej wiedzy w zakresie poszczególnych treści modułu kształcenia. Kształtowanie świadomości studentów co do potrzeby i konieczności skutecznego i profesjonalnego (w oparciu o przedstawiane instrumenty prawne) wykorzystywania i uwzględniania przyswojonej wiedzy w potencjalnym podejmowaniu decyzji (rozstrzygnięć) w postępowaniach sądowych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	zadania organów procesu karnego.	K_W10
W_02	przebieg procesu karnego.	K_W12
W_03	funkcje procesowe w procedurze karnej.	K_W10, K_W12
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	używać terminologii właściwej procedurze karnej.	K_U01

U_02	rozwiązywać w praktyce złożone kazusy z zakresu procesu karnego.	K_U08
U_03	opracować mowę obrończą.	K_U14
U_04	opracować mowę oskarżycielską.	K_U14
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	publicznego zajmowania stanowiska w odpowiedniej roli procesowej.	K_K01
K_02	komunikowania się z uczestnikami procesu karnego w sposób formalnie właściwy.	K_K09
K_03	udzielenia porady w sprawach elementarnych.	K_K10
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Posiadanie podstawowej wiedzy o instytucjach prawa karnego i procesu karnego.		
Treści modułu kształcenia:		
I. Ustalenie ról procesowych oraz analiza akt spraw karnych: Podział uczestników na grupy sędziów, oskarżycieli i obrońców. Analiza akt sprawy karnej, na podstawie której studenci będą odgrywali poszczególne role w symulacji rozprawy karnej. II. Obrońcy: Rola i funkcje obrońcy w procesie karnym. Tajemnica obrończa jako szczególna forma tajemnicy prawnie chronionej. Propedeutyka do taktyki procesowej. Świadczenie pomocy prawnej. Prawa i obowiązki obrońców. Zasady ustalania taktyki obrony. Przygotowanie propozycji taktyki obrony. Opracowanie mowy obrończej. III. Oskarżyciele: Rola i funkcje oskarżyciela publicznego, posiłkowego i subsydiarnego. Prawa i obowiązki oskarżycieli. Ustalanie taktyki procesowej. Opracowanie mowy oskarżycielskiej. IV. Sędziowie: Czynności sędziowskie w procesie karnym. Granice prawa do obrony i nadużycie prawa procesowego. Etapy rozprawy. Zasady wyrokowania. Opracowanie scenariusza przebiegu rozprawy karnej. V. Zasady oceny materiału dowodowego: Ocena wiarygodności zeznań i wyjaśnień. Dowody i dowodzenie. Rola biegłych w dostarczaniu materiału dowodowego. Zakazy dowodowe i skutki ich złamania. Koncepcja tzw. owoców zatrutego drzewa. VI. Przygotowanie do odegrania symulacji procesu karnego. Ustalenie ról i ogólnego przebiegu postępowania. Odbycie symulacji procesu. Omówienie zapadłego rozstrzygnięcia.		
Literatura podstawowa:		
1. Scenariusz symulacji rozprawy karnej, Warszawa 2016. 2. Ł. Bojarski, B. Namysłowska-Gabrysiak, Symulacja rozpraw sądowych jako metoda edukacyjna, Warszawa 2008.		
Literatura dodatkowa:		
1. M. Król (red.), Opinie prawne. Teoria, przykłady, orzecznictwo, Warszawa 2025. 2. D. Świecki, Czynności procesowe obrońcy i pełnomocnika w sprawach karnych, Warszawa 2022. 3. S. Jaworski, Metodyka pracy adwokata i radcy prawnego w sprawach karnych, Warszawa 2016.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Ćwiczenia audytoryjne: dyskusja dydaktyczna, analiza dokumentów źródłowych, prace ustne (referaty),		

praca w zespołach, kazusy.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 - W_03	zaliczenie pisemne sprawdzające stopień opanowania przez studenta materiału określonego w treści modułu kształcenia.
U_01 - U_04	ocena aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych, obserwacja aktywności studenta w prowadzonych w trakcie zajęć dyskusjach.
K_01- K_03	ocena systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.
Forma i warunki zaliczenia:	
Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składają się: ocena z kolokwium (50%), ocena rozwiązań kazusów/analiza akt spraw karnych/ocena mowy końcowej (oskarżycielskiej/obrończej) (30%), aktywność na zajęciach, polegająca na odegraniu wybranych ról procesowych (20%). Pozytywna ocena z ćwiczeń nie może być wystawiona w przypadku uzyskania negatywnej oceny z kolokwium, bądź też w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na więcej niż dwóch zajęciach w semestrze. Dopuszcza się jedną poprawę kolokwium. Procentowy zakres ocen z kolokwium: 91% - 100% - bdb (5,0), 81% - 90% - db+ (4,5), 71% - 80% - db (4,0), 61% - 70% - dst+ (3,5), 51% - 60% - dst (3,0), 50% i poniżej - ndst (2,0)	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	15 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta (przygotowanie się do zajęć, przygotowanie się do kolokwium, studiowanie zalecanej literatury i orzecznictwa, rozwiązywanie kazusów, przygotowanie referatu).	30 godz.
Zajęcia o charakterze praktycznym	75 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS.
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	12 godz.
Konsultacje	30 godz.

Praca własna studenta (przygotowanie się do zajęć, przygotowanie się do kolokwium, studiowanie zalecanej literatury i orzecznictwa, rozwiązywanie kazusów, przygotowanie referatu).	33 godz.
Zajęcia o charakterze praktycznym	75 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS.